

AKELA

Butlletí informatiu - Exemplant gratuït - Hivern 2015 / Núm. 48

AMICS I ANTICS ESCOLTES

Temps per a la discreció

Durant les èpoques de turbulències, la discreció és una bona eina per fer una bona feina. Ens ha tocat viure en un temps en el qual les turbulències no deixaran de créixer. Tot just som al principi d'uns canvis estructurals importants que afectaran la política, l'economia i la societat. I que faran canviar el sistema que coneixem.

Tots aquests canvis es produiran al llarg del temps. I així ha de ser per evitar conflictes greus. Ja som prou madurs per entendre que els canvis comporten el control del poder i cal negociar una transició consensuada amb el conjunt de la societat. Els fets són prou importants i transcendentals per deixar enrere les presses, les passions i altres interessos i deixar passar a davant el raonament i el bé col·lectiu.

En aquest últim període, estem comprovant com les estructures dels estats ja no són tan fermes com abans. La societat comença a participar en moviments polítics i reclama més justícia. Aquest és un fet important, però el com i el quan d'aquests canvis dependrà del compromís de tots nosaltres.

Joan Martínez**EDITA**

Associació d'Antics Escoltes del Masnou
 Seu d'entitats C/ Barcelona, 5 - Espai Casinet.
 Apartat de Correus 74 - 08320 El Masnou
 e-mail: akelamasnou@gmail.com
 Dipòsit Legal B-14.732.2002

REDACCIÓ

Joan Martínez, Xavi Pérez, J.M.Garcia

L'entitat no es fa responsable del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

COL.LABORADORS

Ramon Asensio
 Carme Giralt
 Josep Vendrell
 Xan Fils
 Jordi Manrique
 Francesc Muntanya
 Mercé Hernández
 José Miguel Barrachina
 Jordi Dolz
 Minyons Escoltes i Guies de Sant Jordi de Catalunya
 Escoltes Catalans
 Manel Martínez
 AE Serra Marina
 Grup Fills
 Francesc del Arca
 Nati Herrador
 Amics del ferrocarril

CORRECCIÓ : Oficina de Català del Masnou

SUMARI

Portada	Cova de l'Eremita 1
Editorial	2
AE Serra Marina	3
Escoltes catalans	4
Minyons Escoltes (MEGSJC)	5
Recordant l'escoltisme	6
Els joves parlen	7
Rutes del nostre entorn	8
Societat	10
Sabíeu que	12
Informàtica	13
L'escola parla	14
Astronomia	15
Grup Fills	16
El món del ferrocarril	17
Tast cultural	18
La cuina a casa	19
Meteorologia	20
Poesia	22
Notícies	23

Enfortir la comunitat educativa

L'AE Serra de Marina de Vilassar de Dalt participa al Projecte Educatiu de Poble de Vilassar, Un projecte educatiu de poble on tothom té cabuda.

Des d'Escoltes Catalans, entenem que escola, família i escoltisme juguen tres rols diferents però alhora complementaris en l'educació dels infants: com a agents influents en el seu procés de maduresa han d'aprendre a treballar plegats per enfortir la comunitat i convertir-la en un exemple de convivència i diàleg.

Per aquest motiu, des del Consell de l'AE Serra de Marina de Vilassar de Dalt (Vegueria del Maresme), vam decidir participar al Projecte Educatiu de Poble de Vilassar. Ho fem juntament amb una comissió de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament, formada per les AMPA i la direcció dels centres escolars, el Centre Torremar de discapacitats intel·lectuals, persones no associades compromeses amb el poble i les entitats de lleure educatiu. L'objectiu comú és fomentar l'educació més enllà dels àmbits formals i treballar per convertir els actes del poble en una oportunitat educativa.

Actualment, ja hem fet molta feina. Hem col·laborat en la presentació inicial del curs escolar, als diferents fòrums educatius – on els i les claneres van presentar el Projecte Kivit per a l'habitatge digne a Vilassar que s'havia fet al curs anterior –, en la creació del Consell d'Infants i en cicles de conferències, entre d'altres.

Tot i que col·laborar en aquest equip no suposa cap benefici directe per a l'Agrupament, sí que en suposa per al poble amb el qual vivim i de manera indirecta afecta els membres de l'Agrupament. Creiem que cal prendre consciència que totes les coses que fem fora de les escoles, al Cau i a d'altres espais que tenen intenció d'educar, també afecten el desenvolupament social dels infants i joves. A més a més, també cal destacar que hi ha un cert benefici indirecte, ja que el projecte posa el cau en contacte amb el poble, l'Ajuntament i els veïns i veïnes, i així el veuen com un espai de creixement i desenvolupament personal dels infants i joves.

A l'AE Serra de Marina col·laborem paral·lelament amb la Festa Major, les Vilabarraques i el Consell de Serveis Socials, entre d'altres. També treballem amb diferents entitats i organitzacions de forma puntual, com per exemple amb el Centre Torremar de discapacitats intel·lectuals.

Escoltes Catalans publica un nou llibre de recursos per educar en la participació: *Passem a l'acció!*

La publicació s'emmarca en la col·lecció Tambali i ofereix activitats per a infants de 6 a 18 anys

No coneixes el darrer número de la col·lecció Tambali, recursos per educar en valors? Es tracta del llibre *Passem a l'acció!*, de l'Ingrid Llopart i l'Anna Sellarès, que ofereix un recull d'eines i recursos per treballar de manera transversal actituds, habilitats i competències que facilitin i impulsin l'aprenentatge i la vivència de la participació.

«Per a nosaltres, participar és sinònim de decidir. Participem per decidir i incidir en tot allò que condiciona el nostre entorn, les nostres relacions i les nostres possibilitats de desenvolupament personal i col·lectiu. I per poder decidir cal saber dialogar, treballar en equip, relacionar-se amb altres i compartir objectius comuns. I tot això en un espai i un context social concret», expliquen les autores.

Com que l'aprenentatge de la participació no és espontani ni es fa a través de la teoria, cal un procés gradual d'adquisició d'unes determinades habilitats i maneres de fer, com ara l'autonomia individual, la confiança en el grup, la iniciativa, la capacitat crítica i d'anàlisi, la cooperació o la gestió del conflicte. És un aprenentatge molt lligat a les relacions entre les persones i a la pròpia experiència participativa. Com tots els Tambali, el llibre proposa activitats per a infants i joves de 6 a 18 anys, adequades per dur a terme tant en espais d'educació formal com no formal. Per aquest motiu, pot ser-vos molt útil si sou mestres, professors, educadors socials, caps, monitors, animadors socioculturals, etc.

D'aquí a uns mesos, posarem a la vostra disposició la maleta pedagògica associada al llibre, amb tots els materials necessaris per desenvolupar les activitats. La podreu demanar de manera gratuïta per fer-la servir durant 15 dies!

L'Assemblea Extraordinària de MEG aprova iniciar la construcció d'una nova associació única de l'escoltisme i el guiatge català

La proposta d'horitzó comú, conjunta amb Acció Escolta de Catalunya i Escoltes Catalans, va obtenir un 63,41% dels vots a favor, un 32,60% en contra i un 3,99% en blanc.

El passat diumenge 8 de febrer vam celebrar al Centre Cultural de Terrassa una assemblea extraordinària a la qual **van assistir un total de 766 persones**, de les quals 745 tenien dret a vot. L'únic punt de l'ordre del dia era la votació del **full de ruta per a la construcció d'una associació única d'escoltisme i guiatge oberta i catalana**, juntament amb Escoltes Catalans i Acció Escolta de Catalunya.

Durant el matí, abans que comencés el plenari, al Parc Sant Jordi de Terrassa es va fer l'anomenat **Espai Fira**, on hi havia plafons i activitats diverses per donar a conèixer diversos projectes de MEG i d'altres entitats.

Proposta d'horitzó comú

El punt sobre la proposta d'horitzó comú per a l'escoltisme i el guiatge català i el full de ruta per assolir-lo va despertar un debat llarg i intens. Finalment, la proposta va obtenir **461 vots a favor (63,4% sobre un total de 727 vots vàlids), 237 en contra (un 32,60%) i 29 en blanc (un 3,99%)**. Així, el punt va superar la majoria simple, el requisit que marquen els estatuts de MEG.

Segons estableix el full de ruta aprovat, a partir d'ara s'inicia un **procés de treball que podria durar entre 3 i 6 anys**. En aquest procés, els caps i responsables associatius d'Acció Escolta de Catalunya, Escoltes Catalans i Minyons Escoltes i Guies de Catalunya participaran en **diferents espais per definir com hauria de ser aquesta nova associació única** en cinc blocs de treball: marc ideològic, marc formatiu, marc metodològic, marc organitzatiu i marc de relacions institucionals i àmbit internacional.

La proposta aprovada estableix les bases sobre les quals es crearia aquesta nova associació única. En primer lloc, la nova entitat compartirà els elements fonamentals del **moviment escolta i guia**

mundial. En segon lloc, enfocarà el **treball de l'espiritualitat des d'una proposta oberta**, acceptant la diversitat d'opcions per dur a terme aquest treball i respectant la llibertat individual i de cada agrupament. En tercer lloc, es comprometrà a treballar activament des de l'acció local i nacional per la **construcció d'una societat catalana més justa**, més diversa, més inclusiva i més cohesionada, que conegui i promogui la seva pròpia identitat.

SANT LLORENÇ DEL MUNT

Sortida p.f.de c. 7 i 8 de febrer de 1959

Baden Powell, de nacionalitat britànica, fundador de l'Escoltisme i militar de professió, va passar una gran part de la seva vida a les selves africanes i es va adonar que la natura era un dels millors llocs per posar en pràctica la formació dels nois i noies.

Les sortides de patrulla formació de caps (s. de p.f. de c.) estaven formades pels caps de patrulla i els caps i ajudants de secció. La seva missió era la formació dels seus caps. Aquesta vegada hi havia en Joan Casals, com a cap de secció, i els caps de patrulla Joan Iglesias, Jordi Godàs, Ernest Aguilar i Santi Vilella. Aquella sortida, tal com veiem en el dibuix, va ser dedicada a aprendre a fer foc quan tot estava mullat i plovia, aprofitant el temps que feia, . En el gravat podem veure clarament com tots quatre s'escarrassen a bufar per intentar encendre el foc. Era una cosa normal que a totes les sortides ens acompanyés el foc -no estava prohibit-, especialment les nits durant les quals tots ens reuníem al voltant d'una bona foguera per cantar i fer comentaris. En Casals, en el seu llibre de la Ruta, va saber plasmar molt bé aquells moments viscuts amb emoció. Com era costum, la redacció es va fer a mà i en català, idioma prohibit en aquell temps. Em plau transcriure el manuscrit i el dibuix tot ple de vida que va fer i que va signar amb el seu habitual tòtem: el ratolí:

«Sant Llorenç del Munt.

7 i 8 de febrer de 1959.

Joan Iglesias, Jordi Godàs, Ernest Aguilar, Santi Vilella i Joan Casals

Vam sortir la patrulla formació de caps cap a Sant Llorenç, amb molta animació i un cel molt tapat. Les combinacions de tren ens van anar estupendes i, en arribar a Terrassa, ja ens plovia fort. Amb l'autobús vam anar fins a Matadepera i, en arribar allà dalt, fosc, em vaig desorientar i no sabia si tirar amunt o avall. Vàrem parar la tenda dins d'una casa en construcció. L'endemà al matí, el temps continuava essent dolent i en sortir de missa plovia molt. No sabem què fer, però al final vam tirar amunt. Vam arribar a la «diagonal» i la vam passar, plovent i tot. Vam

seguir fins a Sant Llorenç i Can Poble. Ens vam posar dins la cova Manelet i ens hi vam perdre una estona, fins que vam sortir-ne plens fins al capdamunt de fang. A l'hora de dinar no vam poder encendre foc i vam haver de menjar cru. Vam baixar en una hora fins a Matadepera i, d'allà, vam anar cap a casa.»

Justem la pat. f. de c. cap a S. Llorenç amb molta animació i un cel molt tapat. Les combinacions de tren ens van anar estupendes i al arribar a Terrassa ja ens plovia fort. Amb l'autobús vam anar fins a Matadepera i al arribar allà dalt fosc amb desorientació i no sabia si tirar amunt o avall. Vàrem parar la tenda dins una casa en construcció. L'endemà al matí el temps continuava dolent i al sortir de missa plovia molt. No sabem què fer, però al final vam tirar amunt. Arribem a la diagonal i la vam passar plouent i tot. Seguim fins a S. Llorenç i Can Poble. Ens vam posar dins la cova Manelet i ens vam perdre una estona fins que vam sortir-ne plens fins al capdamunt de fang. A l'hora de dinar no vam poder encendre foc i vam haver de menjar cru. Vam baixar en una hora fins a Matadepera i d'allà cap a casa.

Iglesias, Godàs, Aguilar, Vilella, P.

Ramon Asensio

Quan la història supera la ficció

Molts cops admirem grans autors de narrativa, ens apassionem amb les grans històries de la literatura universal, seguim i consumim cultura de culte o de masses, i creem, en fi, universos d'entreteniment i ficcions que ens abstraen del món quotidià.

Quan, d'altra banda, ens atenem als fets històrics, passats, molts cops semblen, en estar documentats o simplement passats, que perden l'encant. El fet de conèixer-ne el desenllaç o les mil teories formulades dels perquès, els fragments dispersos incorporats a la «culturrilla» general, en fan quelcom avorrit o massa complex i difícil de contextualitzar i entendre, o simplement, es consideren una sèrie de dades apuntades per a qui les vulgui saber.

Arribats al punt on creiem que ho entenem tot (el món, el passat, la natura, l'existència), ens aboquem a l'oci. Però, pregunto: no ens pot oferir el passat històries i misteris encara més grans que els de la ficció?

La versemblança, o manca d'aquesta, en quelcom que és considerat històric i veritable (per exemple, la Guerra de les Gàl·lies, autocrònica redactada per Juli Cèsar) és un factor a tenir en compte: els fets més inversemblants es converteixen en més èpics quan sabem que són veritat i no fruit de la imaginació d'un humà, amb totes les coses bones i dolentes que això comporta; l'empatia vers els modes de vida antics, tan propers i alhora tan diferents, narrats en molts documents encara conservats, pot ser realment fascinant.

Per exemple, s'atribueix a Sòcrates el següent:

«Los jóvenes de hoy aman el lujo, tienen manías y desprecian la autoridad. Responden a sus padres, cruzan las piernas y tiranizan a sus maestros. Los jóvenes hoy en día son unos tiranos. Contradicen a sus padres, devoran su comida, y le faltan al respeto a sus maestros.»

Segur que us sona «familiar».

Tanmateix, com no preguntar-se, en les edats més matineres de la humanitat, com? Com s'inventa quelcom no dissenyat? En què es fixaren, sinó en la natura? Quants cops es van inventar les coses, simultàniament o no, a llocs diferents, i quants d'aquests invents no van prosperar? I per rematar-ho, per què?

Vist des d'un dels altres milers de punts de vista, quina part de llegenda i quina de veritat hi ha als mites? Eren Ròmul i Rem dos bessons alimentats per una lloba, o dos cabdills, potser ni germans, del mateix poble que fundaria Roma? La Guerra de Troia (actual Turquia), va ser per una dona, Helena, o pel control del pas de l'estany provinent del Mar Caspi?

Si el futur està per escriure, el passat potser ja està escrit, però, com un bon llibre, sempre podrem aprendre'n i descobrir que el més increïble es fa immens quan sabem que és veritat.

MONJOS EREMITES A CÉLLECS

INTRODUCCIÓ:

L'any 2011, la nostra revista AKELA ja va publicar una ressenya sobre quest lloc, però, ja que és l'indret que hem escollit per fer la caminada anual de la nostra Associació, crec que val la pena tornar a fer-ne cinc cèntims. La idea és cercar unes restes del nostre passat pel Parc Natural de la Serralada Litoral. Anirem a visitar les Coves de Can Nadal al massís de Céllecs.

Com tots sabeu, pels voltants d'aquest massís hi ha força restes arqueològiques ben documentades. Basant-nos en un document de 1996 del Museu Municipal de Vilassar de Dalt i ajudats per la informació disponible a Internet, ens hem decidit a seguir les empremtes del antics eremites de la muntanya.

Les coves importants que hi podem trobar són tres: la Fonda, la de l'Escarpat i la de l'Ermità, malgrat que podreu trobar restes d'algunes altres. El conjunt es troba situat a una alçària de 300 m. sobre el nivell del mar.

La cova Fonda és la primera que veureu a la base del rocall. L'entrada mig enfonsada denota que fa temps enrere estava a peu pla i l'erosió o l'acumulació de brolla l'ha deixat a més d'un metre per sota del nivell actual. Més amunt trobareu la segona cova, la cova de l'Escarpat. Aquesta cova ens fa pensar que havia estat coberta per una roca que ara hi manca. Finalment, si aneu cap a l'esquerra, veureu una formació rociosa que té el perfil d'una efígie egípcia imponent. A la base s'hi troba l'última cova, la cova de l'Ermità. És la més ben conservada i queda a pocs metres de la primera balma. La creu dibuixada en el sauló que presideix la cavitat interior ha fet pensar que l'indret fou habitat en l'alta edat mitjana per algun eremita.

El conjunt va ser donat a conèixer per Carreras Candi l'any 1909 i va interpretar les restes com un conjunt de «*tombes cristianes primitives*» que, amb els paral·lels citats (Olèrdola, Tavertet...), els situa a l'època carolíngia. Aquest grup d'ermitors va ser excavat l'any 1951 pel Grup Arqueològic de Vilassar de Dalt, dirigit pel Sr. Jaume Ventura. Els resultats de les excavacions van ser publicats anys més tard per Pau Ubach dins les seves memòries.

Aquest conjunt mereix certa explicació. La cova més emblemàtica és la cova de l'Ermità. La construcció va estar habitada en temps modern com una barraca de vinya i va ser utilitzada molt de temps pels carboners de la zona. L'entrada és de secció quadrangular (1,08 m d'alçada x 0,95 m d'ample) i presenta un mur de pedres i un morter de calç per regularitzar l'entrada. A l'obertura també s'hi poden observar uns encaixos de secció quadrada per sostenir les frontisses d'una porta.

L'interior té una estructura rectangular, arrodonida en el sostre i en els cantons. A la part final, hi ha una petita cúpula que permet estar-s'hi dret. Les mides són de 4,20 m de fondària i 2 m d'amplada. L'alçada interior de la cova és d'1,48 m a la zona mitjana i de 2,20 m a la part més fonda. A la paret del fons, s'hi va practicar una fornicula plana amb una creu amb aspes gravada a la pedra (0,35 m) que es podria interpretar com un oratori rupestre o altaret. En aquesta part, també s'hi troben uns petits forats quadrats on encaixarien estacues de fusta per sostenir un petit sostre o armari. Aquests forats són posteriors a la creu, ja que l'escapen en un dels braços.

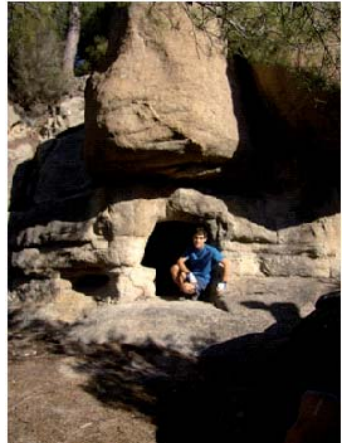
Antigament, a l'interior hi havia un banc per seure en tot el seu perímetre, menys a l'entrada. Com que s'utilitzava com a refugi per a carboners, aquest banc va ser reduït al nivell del terra l'any 1967, per engrandir-ne l'interior i tenir més espai per dormir-hi.

Malgrat tot, a l'exterior de la cova, s'hi troba un petit banc excavat a la roca per al descans de l'ermità i, en la roca del davant, hi ha un plat de molí que devia servir per fabricar farina per subsistir.

Es considera Pau de Tebes com el primer eremita conegut i sant Antoni, seguidor seu, com a propagador de la vida eremítica a l'Alt Egipte, des don s'estengué per tot l'Orient. L'existència d'eremites és ja coneguda a la península des d'època visigoda.

El cànon 5è del VII Concili de Toledo (646) diferencia clarament entre eremites dignes que duen una vida santa «*in cellulis propriis reclusos*» i altres de costums més indignes. A Catalunya, durant el període carolíngia, la fi del s. X tingué una especial importància el nucli eremític format entorn de Cuixà, amb sant Pere Ursèol, sant Romuald i Mari.

Els eremites de Céllecs es poden situar a l'època carolíngia, amb una finalitat possiblement repobladora i evangelitzadora. Malgrat tot, a causa de la manca de restes arqueològiques, també es poden situar des de l'antiguitat tardana a l'època carolíngia (s. IV al X.).

Entrada Cova de l'Ermità

Els conjunts eremítics solen tenir unes característiques comunes: solen aprofitar els conjunts rocosos de la serralada, però sovint es presenten isolats, allunyats de camins importants i es troben prop de camins secundaris que, en aquest cas, comuniquen la serralada amb la plana o el Vallès i el Maresme.

APROXIMACIÓ AMB COTXE:

Podem proposar dues vies alternatives: arribar fins al Dolmen de Can Boquet o fins a l'ermita de Sant Bartomeu de Cabanyes.

La primera opció es sortir del Masnou anant per la Cornisa en direcció al Dolmen de Can Boquet. Si hem agafat el cotxe, el deixarem a l'esplanada i seguirem a peu cap a Sant Bartomeu de Cabanyes.

La segona opció es agafar per Font de Cera i Vilanova de la Roca cap a la Roca del Vallès. Entrant al poble cal desviar-se cap a Òrrius per la carretera que s'indica (el desviament és en els primeres semàfors que hi ha entrant al poble). Cal anar pujant i una vegada a dalt, abans de baixar-la, a la dreta, hi ha un camí de sorra de pocs metres que us porta a l'ermita de Sant Bartomeu de Cabanyes hi ha aparcament.

PASSEJADA:

Difficultat: Baixa

Temps a caminar: 2 hores 30 minuts aprox.

Recorregut:

Si heu optat per deixar el cotxe al Dolmen de Can Boquet o veniu a peu, heu de seguir en direcció a Sant Bartomeu de Cabanyes, tot passant per davant del Dolmen i ca l'Arsís. Una vagada passat Ca l'Arsís, trobareu la desviació que indica cap a l'ermita de Sant Bartomeu de Cabanyes. Abans d'arribar a Can Tarascó, trobareu un camí a l'esquerra. És l'antic camí de Santa Quitèria. Si heu aparcat a l'ermita, heu de seguir el camí en sentit contrari fins a trobar aquesta bifurcació, que en aquest cas trobareu a la dreta.

Tot seguiu trobareu Can Jep de la Mel, que es la primera casa de pagès que trobareu a la dreta. Continueu pel camí deixant el mas enrere. Uns metres més avall veureu que, del camí, en surt un altre igualment ample en diagonal cap a la dreta. És bastant curt i acaba en un barri. Aquest barri és l'entrada a Can Gavaix.

Arribats al barri, a l'esquerra, hi ha un camí una mica embrollat, al costat d'un dipòsit, que sol estar barrat per una cadena. Cal entrar-hi. Quan el camí comença a baixar, mireu acuradament a la dreta i veureu una mola granítica entre els pins. Pugeu-hi amb cura, ja esteu a les Coves de Cal Nadal.

Fons Cova de l'Eremita

Creu. Cova de l'Eremita

Cova de l'Escarpat

(*) Nota: Les notes històriques han estat tretes de: <http://quimgraupera.blogspot.com/2008/07/la-cova-den-nadal-o-del-ermit-clecs.html>

Cova Fonda

Francesc Muntanya

MALEÏDA CORRUPCIÓ

Joan Camps i Ortiz

Distingir entre empresa i negoci marca la diferència de valors que impulsen qualsevol empremadoria. Un diferencial ètic que costa de trobar, ja que una empresa, per ser-ho, ha de premiar el risc del capital amb un rèdit que compensi com a mínim l'índex inflacionari i aspiri a superàvits millors que el que pot obtenir el diner estancat. A la vegada, però, ha de poder retribuir l'enginy del projecte premiant l'equip d'I+D i les aportacions creatives amb salari fix i participació en els resultats. Finalment, ha d'assegurar salaris dignes a la mà d'obra necessària i fer-la susceptible de gaudir dels resultats extraordinaris col·lectius. Estímuls, aquests últims, que no cal que siguin amb diners, però sí en espècie i que abastin linealment tota la nòmina sense excepció, des del cap executiu més ben assalariat fins a l'últim treballador amb el salari mínim. Aquests incentius haurien de complementar les necessitats socioeconòmiques de la plantilla, o sigui, haurien de ser beneficis en espècie que podrien anar des dels serveis de guarderia, beques escolars, serveis mèdics o fins i tot un club d'oci per a treballadors i famílies, colònies de vacances, facilitat d'habitatge i crèdits tous... Quan es dona una empresa d'aquestes característiques socials, la competitivitat dels seus serveis o productes prometen ser òptims. Aleshores, si de més a més, l'empresa paga religiosament els seus impostos, la riquesa que genera, a més d'afavorir l'ocupació dels seus treballadors, si la hisenda pública és eficient, equitativa i justa en el repartiment, el bé obtingut arriba a tota la societat.

També es pot donar el cas que un negoci especulatiu, individual o societari, basat únicament en l'egoisme de guanyar diners fàcils i de pressa, per raons d'eficàcia necessiti un nombre important de treballadors que, ben entrenats, acabin sent indispensables per a l'èxit del negoci. Aleshores, mentre dura el negoci, també crea llocs de treball que, tot i ser especulatius, mentre duren, també afavoreixen conjunturalment l'ocupació i en moments crítics disminueixen l'atur. Quan els negocis especulatius a compleixen les seves obligacions fiscals, tot i ser només legals, també afavoreixen el bé comú.

Vist així podem simplificar que el benestar de la ciutadania depèn primerament del nombre d'empreses i negocis que obtenen beneficis a la vegada que remuneren dignament a tots els seus empleats i paguen els seus impostos. En aquest cas, tothom que treballa obté el benestar individual i, en teoria, tothom pot assumir les càrregues familiars que tingui o vulgui tenir. És obvi que amb això no n'hi ha prou, ja que qualsevol col·lectiu, sigui poble, regió o nació ha d'estar dotat d'infraestructures (transport, via pública, cementiris, edificis assistencials...) i de serveis públics indispensables com ensenyament, sanitat, policia, bombers, justícia, presons, etc., o sigui, un munt d'equipaments i de personal assalariat

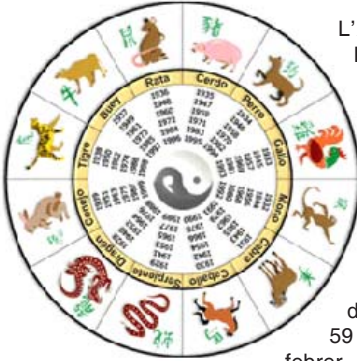
que, tot i prestar uns serveis i un treball indispensable a la comunitat productiva, no creen riquesa, al contrari, és una gran despesa que en moments de baques magres, com les d'ara, corre el risc de fer-se insostenible. Però aquí no s'acaba tota la despesa, ja que cal sostenir la nòmina dels jubilats, subvencionar els malalts dependents i mantenir els interns a les presons, a part de tota la patuleia constitucional, de necessitat dubtosa i desacreditada pel parasitisme que acumula, com la monarquia i l'exèrcit, els alts càrrecs institucionals vitalicis, el govern de torn i tots els seients parlamentaris: els consells comarcals, els governs municipals, els partits polítics i també els sindicats. Tots, en una mesura o altra, implicats en la maleïda corrupció.

Davant d'aquest panorama caòtic, els nostres salvadors de la pàtria mantenen la seva xerrameca electoral de sempre, es barallen entre ells i ens brinden les excel·lències de la maldestra aptitud que ens han demostrat fins ara. Els uns ens ofereixen la bona governabilitat amb corbata, per no dir obertament que són la dreta, i els altres ens ofereixen la bona governabilitat sense corbata, vivint igual que els de la dreta, però fatxendejant de ser la genuïna esquerra. Potser ja arribat l'hora de desmitificar els conceptes dreta i esquerra de la filosofia política. Tothom ja sap que els llebrers i els conillers, tant si se'ls posa collar com no, a part de ser els millors amics de l'home, segueixen sent gossos, en canvi els polítics s'han desacreditat perquè, vagin amb corbata o no, no se sap mai ben bé que són. En general, no semblen gaire amics del poble que els ha votat i els dona menjar. Amb la imposició de la disciplina del vot, és evident que només poden actuar amansits i temerosos de la veu de l'amo que de la mateixa manera que els hi ha posat a dit, també a dit els en pot treure.

Professionalitzar la política en base a la llei electoral que estimula el nepotisme i l'endogàmia, té el mateix efecte de l'ocasió que fa el lladre. Amb l'excusa de finançar el partit s'afavoreixen els tripijocs entre aconseguïdors i receptors d'obra o subministraments públics i com que les maletes de diner dels suborns són molt escandaloses, han d'entrar en el joc els bàrcenas de torn que, inevitablement, a l'hora d'anotar religiosament les quantitats rebudes en la llibreteta B, fan llei pròpia de la dita popular castellana que diu: «*quien roba al ladrón tiene cien años de perdón*». I com passa a totes les màfies, en lloc de respectar l'ètica del bon lladre, que consisteix a robar i deixar robar, les picabaralles d'uns lladres amb els altres acaben tirant-se els plats pel cap per mantenir el control del regne de la corrupció amb l'argument d'erigir-se com els bons, amb la presumpció indemostrable que, sent tots més o menys igual de lladres, uns ho són menys que els altres.

En un país així, veient el mal exemple de l'administració pública invertint en infraestructures faraòniques i serveis sumptuosos innecessaris, no és estrany que les màfies que mouen la prostitució, les drogues, la informació privilegiada i el delictes organitzat a base de sicaris, polítics corruptes i la banca d'evasió sigui l'economia dominant que acumula el diner, imposa les lleis i restringeix les llibertats individuals.

L'ANY NOU XINÈS

L'Any Nou Xinès, més conegut a Xina com la **Festa de la Primavera** o **Cap d'any lunar**, és la festivitat tradicional més important del calendari xinès, celebrada també en altres països de l'Àsia oriental.

La data de començament del cap d'any xinès ve determinada pel calendari lunisolar, utilitzat tradicionalment a la Xina i en altres pobles que s'han vist influïts per la cultura de l'ètnia Han, com coreans, japonesos o vietnamites. La celebració del Cap d'any pot haver tingut un origen comú amb festivitats similars d'altres regions, com l'Iran.

El Cap d'any Xinès comença amb la segona Lluna nova després del solstici d'hivern boreal (22 de desembre), és a dir, entre 30 i 59 dies després, la qual cosa pot ser entre el 21 de gener i el 21 de febrer.

Algunes de les tradicions més importants d'aquesta festivitat són:

El caràcter Fu (felicitat) : Una de les tradicions més esteses és la col·locació del caràcter *Fu* (•y, fù), que significa «felicitat», col·locat de cap per avall a la porta d'entrada de la casa. La raó de col·locar el caràcter en aquesta posició es basa en un joc de paraules amb els mots «cagirat» (P, dào) i «entrar» (OR, dào), que en xinès són homòfons. Així, quan en xinès es diu que «el caràcter Fu està cagirat» (•yP†N), en certa manera també s'està dient que «la felicitat ha entrat».

El color vermell i els petards :La tradició explica que els Nian, esperits malignes, tenen por dels sorolls estridents i del color vermell. Així doncs, durant l'Any Nou Xinès, el color vermell és omnipresent, no només en el color de les decoracions sinó també en la roba o en la majoria de cartells i elements visuals del carrer. En el cas dels sorolls estridents, la tradició és llençar focs artificials, ja sigui de forma particular o en forma d'espectaculars castells de focs. Tanmateix, a la República Popular de la Xina l'ús de petards es va prohibir de 1993 fins a l'any 2006, en què aquesta prohibició es va derogar. Tot i això, les autoritats han demanat que se'n restringeixi l'ús a causa dels problemes de contaminació ambiental que provoquen.

Els Wu Shi i Wu Long: El *Wu Shi* o Dansa del Lleó i el *Wu Long* o «Dansa del Drac», conservades des de temps antics, tenen el seu origen en la pràctica de les arts marçials. En aquestes danses, grups de dues persones, en el cas de la Dansa del Lleó, o més, en el cas de la Dansa del Drac, ballen sota una disfressa amb l'objectiu de foragitar els mals esperits.

Segons el calendari xinès, el 19 de febrer de 2015 ha començat l'any 4.713, o el que és el mateix, l'**Any de la Cabra**. Segons l'horòscop xinès, els nascuts en l'**Any de la Cabra** solen ser sincers, honestos, tímids, molt creatius, servicials amb qui necessita suport i compassius. De fet, són molt casolans i familiars.

És habitual que en l'**Any de la Cabra**, les famílies busquin la manera de reunir-se i reconciliar-se. L'Any de la Cabra no tornarà fins d'aquí a 60 anys i és per això que moltes famílies amb picabaralles busquen una reconciliació.

Aquest 2015 aportarà molta creativitat i innovació en l'art, la música i el menjar.

PROTEGIR EL QUE ENS INTERESSA

Últimament m'estic trobant amb casos en què els usuaris perden la informació, ja sigui perquè l'han esborrada per error o bé per un problema al disc dur del seu ordinador. Això no seria cap problema si els usuaris disposessin d'una còpia de seguretat de la informació que per a ells és interessant, tant si són documents de text, com fulls de càlcul o fotografies (aquest últim cas és el que més importa als usuaris).

Ja he comentat altres vegades que hi ha programes gratuïts per a fer les còpies de seguretat de forma automatitzada, però o bé perquè hi ha usuaris que no s'aclareixen amb els programes en qüestió o bé perquè tenen poques ganes de fer-ho, al final es perd la informació.

Passa el mateix amb els treballs de fi de curs, projectes dels quals depèn un curs sencer, o apunts de tot un any de feina que s'esvaeixen com l'aigua a la sorra, amb el disgust que això comporta.

A totes aquelles persones preocupades per aquestes situacions i que no saben com fer les còpies de seguretat, proposaré un mètode que, si bé el tenim gairebé tots a l'abast, són pocs els que hi pensen.

Si utilitzeu un servei de correu web, com ara Gmail, Hotmail, etc., i teniu un document que voleu conservar, només heu d'enviar-vos-el per correu electrònic a vosaltres mateixos com un fitxer adjunt.

D'aquesta manera, si es perd la informació del disc dur o si l'esborreu per equivocació, mentre no l'esborreu del programa del correu electrònic, sempre el podreu rescatar del servidor de correu descarregant-vos el fitxer adjunt al vostre ordinador. Per norma general aquests documents no solen ser gaire grossos, per la qual cosa no us prendrà massa temps ni enviar-lo ni rescatar-lo.

En el cas de les imatges, tot i que es pot utilitzar el mateix mètode, la cosa pot ser una mica més feixuga, .A més a més, en el cas d'imatges molt pesants, el servidor us pot dir que és un fitxer massa gros per a enviar-lo per correu. En aquests casos, l'haureu de reduir, ja sigui comprimint-lo o canviant-ne la mida amb programes específics per a aquestes tasques. Jo n'utilitzo un que es diu Fast Stone –www.faststone.org-, que és gratuït i permet, entre altres funcions, reduir la mida de les fotografies. A més a més, està en castellà, per la qual cosa tampoc no tindreu problemes amb l'idioma -en el moment d'escriure aquest article, no he vist que estigui traduït al català. I encara, aquest programa us permetrà fer petits retocs a la imatge per tal de millorar-la.

És clar que amb aquest mètode del correu electrònic, difícilment es podrà salvar tota la informació del disc dur, però com a mínim tindrem part de la informació que considerem important en un lloc segur (bé, segur fins que algú ens pirateja el compte, però això són figures d'un altre paner).

Ja sé que no és la panacea, però si us acostumeu a protegir els documents importants amb aquest mètode senzill, us podeu estalviar més d'un disgust i uns quants calerons.

Salut!

LA LOMQUE UN ATAC A LES COMPETÈNCIES AUTONÒMIQUES

(la llei orgànica per a la millora de la qualitat educativa)

Aquest article que teniu a les mans no té altre objectiu que raonar i plantejar l'oposició a la reforma educativa que ens obliga a tirar endavant el Ministerio de Educación, d'esquena a la comunitat educativa del nostre territori.

Cal posar èmfasi en la pèrdua de drets lingüístics que suposaria aquesta reforma. Hem de tenir en compte que, moltes vegades, l'ensenyament és l'única oportunitat que té una bona part del nostre alumnat d'entrar en contacte amb la llengua i la cultura pròpies del país. Aquesta llei implica una limitació dels drets de l'alumnat a conèixer-les i posa en perill la recuperació plena del prestigi i de l'ús social de la llengua.

«En España no ha habido política lingüística, sino políticas lingüísticas. Y, excepto en tiempos de dictadura, quien las ha ejecutado no ha sido nunca el Estado». Aquesta frase és una queixa que trobareu en el treball col·lectiu *Políticas lingüísticas y nacionalismos en España*, editat el 2007 per la FAES del Partit Popular.

Amb aquesta manera de pensar, la LOMQUE incorpora per primera vegada una regulació estatal de les polítiques lingüístiques a l'ensenyament que afecten clarament la política lingüística executada pels governs autonòmics. Ja n'hi ha prou de la no-intervenció de l'Estat en els afers lingüístics dels territoris. I per això, i no per altres raons, no suporten que les llengües pròpies recuperen la normalitat en els respectius territoris.

El Ministeri d'Educació es reserva el 100% dels continguts d'aquelles matèries que considera més importants dins el procés d'aprenentatge de l'alumnat i, a més, blinda la seva presència dins l'horari lectiu amb una càrrega que sempre haurà de ser superior al 50% del còmput global. Queden arraconades i del tot malmeses les possibles referències que, des d'àrees com el coneixement del medi a l'educació primària o ciències socials a l'educació secundària, es feien a qüestions de coneixement de l'entorn físic, cultural i patrimonial més proper a l'alumne.

Si ara lliguem tot això amb les proves que els nostres infants i joves hauran de fer, ja a partir de segon de primària fins que surtin de les aules, elaborades pel govern central, amb uns continguts homogenis per a tot el territori espanyol, podem veure de quina manera els estan desconnectant de la seva realitat més immediata. Aquests continguts són incorporats a la força a un motlle estatal que dilueix el que és específic de cada lloc, la rica diversitat dels nostres pobles i nacionalitats.

És en aquests moments, en què novament l'experiència acumulada ens ensenya i ens marca el camí amb claredat, que una de les tasques més complexes és trencar l'aïllament de les persones, conseqüència natural de la desil·lusió, amb l'articulació dels moviments socials, per assolir la confluència dels objectius més immediats. Així es podrà fer el possible per generar un estat de la consciència que es pugui sostenir en termes de més llarg termini, per a unir tàctica i estratègia, de la manera més democràcia i reeixida possible.

Carme Giralt
Educatrice social

Curiositats en el cel, EL PLANETA LUZY

Cada dia, es poden descobrir milions de cossos en el cel, dels quals ningú hauria sospitat mai que existissin.

És el cas del planeta Luzy.

En la constel·lació de la Serp, s'hi ha descobert un sistema binari: dues estrelles que giren una al voltant de l'altra. O bé un sistema planetari, on un planeta gira al voltant d'una estrella.

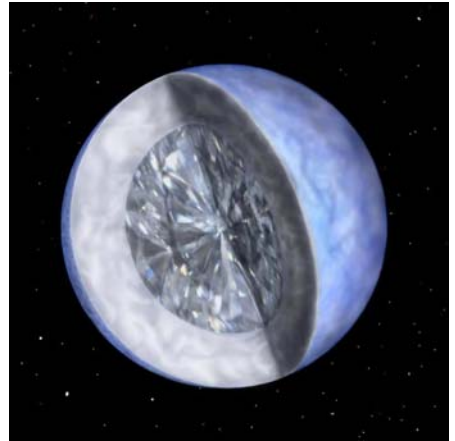
Els científics encara no s'han posat d'acord en quina definició és la més exacta.

Aquest sistema està format, pel que sembla, segons la majoria de científics dels EUA, Austràlia i Europa que l'estan estudiant, per dos astres: una estrella de neutrons i un planeta de material sòlid i roques comprimides per una altíssima pressió, que hi han produït el fenomen de la cristal·lització, és a dir, que els efectes d'aquesta pressió les han convertit en cristalls.

Aquesta teoria està basada, segons aquests científics, que el material predominant és el carboni, l'hidrogen i l'heli, la qual cosa ha provocat, a causa de la gran pressió, que es creessin cristalls d'alta densitat, és a dir, diamants.

És una cinquena part de la Terra, però la seva densitat és tres vegades la de Júpiter i gira al voltant de l'estrella de neutrons cada **dues hores i 10 minuts**. Aquestes estrelles de neutrons tenen un diàmetre d'uns 20 km. A pesar de la proximitat del «planeta» a la seva estrellade neutrons, aquell no ha estat destruït gràcies a la diferència de mida entre els dos cossos. Els científics que estan estudiant aquest descobriment pensen que el planeta, originàriament, era molt més gran, però aquesta estrella de neutrons ha anat absorbint el material lleuger del planeta, que ara orbita en l'estelade l'estrella neutrònica, convertit en pols estelar i que tot el material pesant en el nucli del planeta s'ha convertit en el diamant més gran que es coneix.

Atenció, NO ESTÀ EN VENDA.

Xarxes socials i psicologia. Una visió en positiu.

Aprendre. Les xarxes socials són una realitat dels nostres dies i de la nostra societat i el que cal és saber valorar-ne tots els avantatges, possibilitats i prestacions, per aprendre'n a fer un bon ús. L'immens èxit de les xarxes socials ens indica que aconsegueixen satisfer alguna necessitat molt important de les persones: la necessitat de comunicació, de sentir-nos acompanyats i de compartir informacions i, sobretot, emocions.

Educació: Cal enfocar l'educació dels nens i joves perquè sàpiguen valorar per ells mateixos el que és bo i el que no ho és (autonomia de criteri) per a ells i per als altres. Cal treballar en la formació del propi judici, i per tant ensenyar a utilitzar tot el que la societat posa al nostre abast, perquè els nens i els joves ho sàpiguen utilitzar adequadament. Així es forma una persona madura i intel·ligent. També s'ha de fer així quant a l'ús d'internet i les xarxes socials. Si els transmetem la nostra confiança i valoració, els ajudarem molt a formar-se com a persones segures de si mateixes.

La paraula escrita. La paraula escrita en lloc de la paraula oral dona més qualitat, més protagonisme a la transmissió del pensament. La relació entre les persones és molt millor en directe, en persona, amb la proximitat física, però la transmissió del pensament es fa molt més fàcil per escrit i les característiques de la comunicació per xat la facilita.

Parlant amb l'altra persona en directe, hi ha qui pot sentir-se coaccionat per la seva presència o per la immediatesa de la resposta que requereix el diàleg. Pensem que la comunicació inclou 4 passos:

- escoltar a l'altre.

- entendre el que ens vol dir.

- pensar el que volem respondre.

- comunicar-ho a l'altre.

Així, el diàleg és més autèntic en directe, evidentment, però es més objectiu per escrit, com passava abans amb les cartes que tothom s'enviava. En l'actualitat, el tempo del diàleg pel xat és ideal per a algunes coses.

Avantatges del xat:

- permet la immediatesa de la realitat, però a la vegada dona el temps necessari per poder pensar què comprenem i què responem.

- podem conèixer molt millor la persona per les coses que escriu i explica que per la seva imatge, arribem millor al seu interior, a la seva autenticitat.

- permet la igualtat d'expressió entre les persones que dialoguen, cadascú pot expressar-se quan vol.

- facilita que aquelles persones que tenen alguna dificultat d'expressió, per timidesa, inseguretat, inferioritat, o per alguna alteració física, com la sordesa, puguin expressar-se àmpliament.

- escriure facilita l'autoconeixement i el creixement personal, de manera que un mateix veu que un també aporta el seu valor i pot ser valorat pels altres.

- escriure, explicar-se, ajuda a la descàrrega emocional personal i contribueix a sentir-se millor, perquè s'expressen en paraules els sentiments i les angoixes.

- ens permet sentir-nos en contacte permanent amb qui volem estar comunicats, amb el resultat de la millora emocional. Ens sentim més acompanyats.

- aprenem dels altres, escoltant moltes maneres diferents de pensar. Afavoreix la igualtat i el respecte a la diversitat de pensaments.

Però, com tota eina al nostre abast, cal saber-la usar, i per usar-la correctament també cal ser conscients dels perills que té.

Josep Villà,
psicòleg clínic.

EL FELIUET EL CARRILET DE SANT FELIU DE GUÍXOLS

El carrilet de Sant Feliu de Guíxols fou, durant dècades, el mitjà de transport preferit pels gironins per apropar-se a les platges de Sant Feliu. Avui, ja desaparegut, el seu recorregut permet descobrir paisatges de singular bellesa.

EL FELIUET va ser el primer ferrocarril de Catalunya i d'Espanya amb un ample de via de 75 cm. Va ser l'any 1892, després de vèncer moltes discussions sobre l'ample i el traçat definitiu, que els veïns de Sant Feliu van aconseguir iniciar el servei per la zona gironina. El suro va ser un dels transports més importants per a les fàbriques de Cassà i Llagostera. Aquest ferrocarril va tenir moments de molta prosperitat, especialment durant els inicis de la postguerra, per la falta de transport per carretera. Però a mesura que els anys passaven el tràfic disminuïa i el 1963 la companyia va haver de cedir la concessió a l'Estat. Tot i haver-se connectat amb el tren d'Olot, el 10 d'abril de l'any 1969 va deixar de funcionar perquè no era rendible al país. **El Feliuet** era el nom popular amb què la gent de la comarca coneixia aquest ferrocarril. L'últim dia del seu recorregut va ser un dia molt trist per la seva gent, que el va anar a acomiadar amb gran sentiment a les andanes de l'estació.

Ramon Asensio i Cardell

26-3-2007

- CONSULTA: Líneas-Adif

- FOTO: Jaume Morell. Arxiu Alfons Aragó.

Locomotora núm.5, model 0-3-1 T, construïda per Krauss, a Munich, l'any 1893.

JOAQUIM CUSI I FURTUNET (aspectes inèdits)

En el número 45 d'aquesta revista, fèiem un resum de la conferència que va tenir lloc el 26 de febrer de 2014 sobre la biografia i la personalitat d'en Joaquim Cusi, fundador dels Laboratorios del Norte de España (més tard Laboratoris Cusi), amb la divulgació d'alguns aspectes poc coneguts relacionats amb les seves idees socials i polítiques dels anys 1920-1930 i que s'havien mantingut inèdites fins al moment actual. Pel seu valor biogràfic, ja que està escrit pel mateix Joaquim, com pel seu valor de testimoni transcrivim textualment, en aquest article, la part final del document que porta data d'abril del 1926.

< «Quan es començaren els Laboratoris, tot Catalunya vibrava en un gran desig d'emancipació i d'independència. L'element intel·lectual i sa de l'antic Principat estava enarborat de l'ansia d'aconseguir el propòsit.

Fruit d'aquest anhel sentimentalment sentit, fou un pregon desig de regeneració i progrés.

Tothom es posà a la tasca. Era constituïda la mancomunitat de Catalunya i ella cuidava, en lo material com en lo intel·lectual, de crear a Catalunya lo que hi mancava; carreteres, ferrocarrils, telèfons, agricultura, medicina, dret, arts plàstiques, institucions de cultura, beneficència, manicomis, &&.

Els particulars també ajudaven a la tasca. Poetes, escriptors, pintors, escultors, artesans, tothom enfebrat i anhelós creava, intentava, volia, cada un en el seu ram, fer lo més perfecte i més digne del nostre país estimat; què importaven els migrats beneficis materials, els resultats econòmics negatius? Es publicaven llibres, revistes i periòdics. Una gran vida Societària floria com en els demés països de més civilització.

Creu lector que ha sigut un gran goig per nosaltres viure aquestos moments frenètics d'ansia, d'emancipació i que hem sentit una fonda satisfacció de poder ajudar a viure aquest vigorós moviment.

En la creació dels nostres Laboratoris no hi fou pas agena aquesta febre de desig de perfecció que a tothom envejava. Ans d'acabar l'obra nostra, vingué un cop terrible per a ofegar aquesta onada d'esperit d'independència i de progrés.

Una dictadura substituï el Parlament, i la censura de la premsa i la persecució de tot lo que a l'enaltiment de les coses de Catalunya pogués relacionar-se, vingeren a ofegar la plena activitat de què aquest moviment gaudia.

Es tancaren escoles, es dissolgueren societats, es perseguí als que professaven la religió d'estimar a Catalunya i avui els grans entusiasmes són sols latents, amagats en el cor de cada bon català. Esperem que aquest estat d'opressió no serà perdurable i que nostres generacions venidores veuran assolit l'ideal pel qual nostra generació ha tan treballat» >

Han passat quasi 90 anys i la història es repeteix. La nostra percepció d'aquests fets continua vigent.

PASTÍS DE FORMATGE I NUTELLA

- 250 grams de galetes Digestive de xocolata amb llet
 - 75 grams de mantega sense sal
 - 1cullerada + 400 grams de nutella (a temperatura ambient)
 - 100 grams d'avellanes torrades picades
 - 500 grams de crema de formatge (a temperatura ambient)
 - 70 grams de sucre glas (tamisat)
- Trenqueu les galetes a bocins molt petits en el bol d'un processador. Afegiu-hi la mantega, una cullerada de 15 ml de Nutella i barregeu-ho fins que comencin a agrupar-se. Afegiu-hi 25 g / 3 cullerades d'avellanes i continueu barrajant-ho fins que tingui una textura de sorra humida.
- Aboqueu-ho en un motlle desmuntable rodó de 23 cm i premeu -ho a la base amb la part de darrere d'una cullera. Col·loqueu -ho a la nevera per refredar-ho .
- Bateu la crema de formatge crema i el sucre impalpable fins que quedi suau i després afegiu la resta de Nutella a la barreja de formatge crema. Continueu batent-ho fins que es barregin.
- Agafeu la base de la nevera i, acuradament, aboqueu i alliseu suaument la barreja de Nutella sobre la base. Escampeu les avellanes picades restants en la part superior fins que quedi coberta i torneu-la ficar a la nevera, durant almenys quatre hores, tot i que és millor si s'hi pot estar tota la nit. Serviu -lo directament de la nevera per obtenir millors resultats.

MEDICANES: LOS «HURACANES» DEL MEDITERRÁNEO

Todos estamos relativamente familiarizados con las características y efectos de los ciclones tropicales, denominados huracanes en el Atlántico y el Pacífico Oriental cuando los vientos inducidos alrededor de su centro u ojo se mantienen por encima de 117 km/h cerca de la superficie terrestre. Aunque para nuestra suerte muy pocos habremos padecido estas severas condiciones meteorológicas en primera persona, las noticias gráficas que año tras año nos sirven los medios de comunicación durante la época de gestación de estas tempestades -de junio a noviembre en las regiones citadas- son más que elocuentes sobre la peligrosidad y, por qué no admitirlo, belleza natural del fenómeno. Los violentos vientos, las increíbles mareas oceánicas, el enorme oleaje o las lluvias torrenciales y tornados que pueden provocar a su paso son motivos más que suficientes para activar sofisticados mecanismos de predicción, vigilancia y aviso a la población de las zonas expuestas y, en algunos casos, masivos planes de protección y evacuación de bienes y personas con tintes casi bélicos. Y aun así, los huracanes catastróficos copan el ranking de los desastres naturales más costosos y mortíferos en países tan avanzados como los Estados Unidos, incluso en la época moderna y a pesar de la revolución tecnológica.

Aunque por definición los ciclones tropicales se generan sobre los calientes océanos tropicales, de donde obtienen su energía, este tipo de depresión atmosférica con propiedades morfológicas y físicas tan singulares no es exclusivo de dichas zonas. Como es sabido, una vez formados pueden migrar hacia latitudes superiores y zonas continentales, manteniendo una intensidad todavía notable a pesar de ver disminuido o interrumpido el suministro de humedad y calor oceánico. Pero no nos referimos en este artículo a migraciones accidentales desde el Atlántico tropical hasta una zona tan remota como el Mediterráneo, que si bien no pueden descartarse, nunca se han observado desde que existen registros. Nos referimos aquí a la formación in situ de depresiones con características —excepto en lo geográfico- auténticamente tropicales. En efecto, la disponibilidad de imágenes rutinarias del satélite Meteosat desde principios de los ochenta ha permitido detectar con claridad la formación ocasional de ciclones cuasi-tropicales de unas pocas decenas o cientos de km de diámetro sobre el Mar Mediterráneo, los cuales deben suponerse una seria amenaza para cualquier área densamente poblada que encuentren en su camino. Las mismas Islas Baleares han padecido sus consecuencias, siendo el caso del 3 de octubre de 1986 el más notable por los destrozos y pérdidas económicas ocasionados, especialmente en la capital. Estas tempestades han capturado naturalmente la atención de la comunidad científica, que en un «alarde de imaginación» denominó medicanes, del término inglés MEDITerranean hurriCANES.

Imagen de satélite del **Medicane** generado el 8 de noviembre de 2011 sobre las aguas del Mediterráneo Occidental (fuente: EUMETSAT)

Dos hechos básicos además de su origen marítimo refuerzan la analogía tropical de los

medicanes: (a) su apariencia visual en las imágenes de satélite (como un agrupamiento asimétrico de bandas nubosas muy vigorosas, enroscadas y girando en sentido anti horario en torno a un ojo central) y (b) el papel alimentador fundamental de los flujos de calor y humedad océano-atmósfera.

Tanto las observaciones disponibles como las simulaciones coinciden en señalar la existencia de un núcleo cálido en el seno de la perturbación, aspecto distintivo de los ciclones tropicales provocado por la masiva liberación de calor latente de condensación en los potentes sistemas nubosos que los conforman. No obstante, en comparación con sus congéneres tropicales, las medicanes son típicamente mucho más pequeños y solo muy excepcionalmente llegan a ocasionar vientos de fuerza huracanada en superficie. Se suelen formar durante el otoño y a principios del invierno.

La complejidad del mundo real impide a menudo una detección nítida de los casos de mediane entre el amplio espectro de borrascas que se suceden sobre el Mediterráneo. Los estudios concluyen que una proporción significativa de los medicanes son de hecho sistemas híbridos, combinando en distinto grado durante su formación y desarrollo los mecanismos físicos antes descritos con los propios de los ciclones extratropicales. Estos últimos, muy comunes, mucho mayores y con estructura espacial asimétrica, son los que desfilan cuasi-periódicamente por nuestras latitudes durante las estaciones frías del año, regulando los cambios de tiempo

Imagen del Meteosat con el mediane registrado el 7 de noviembre del 2014

al barrernos con sus característicos frentes cálido y frío. Su génesis radica en el acentuado contraste térmico que delimita las masas de aire frío y de aire cálido que se sitúan al norte y al sur, respectivamente, del cinturón de latitudes medias. Se puede concluir que entre variantes puras e híbridas, nuestro clima actual nos ofrece 1.5 medicanes por año en promedio sobre el conjunto de la cuenca mediterránea, siendo más frecuentes en la subcuencas occidental y central que en la oriental.

Y para finalizar, los estudios han permitido confeccionar, por primera vez, mapas de riesgo de medicanes para la región mediterránea. Estos mapas confirman algunas ideas previas sobre dicha fenomenología: estas tempestades presentan su máxima incidencia en las estaciones frías, sobre todo entre octubre y enero, y son más habituales en el Mediterráneo occidental y central. Los mapas aportan algunos detalles sin precedentes, como el hecho de cuantificar localmente la probabilidad de superar ciertos umbrales de viento extremo. Los resultados muestran que las zonas más propensas a padecer estas tempestades violentas se sitúan en torno al sur de la Península Italiana y la isla de Sicilia, como el registrado el día 7 de noviembre del 2014, por el cual he hecho este comentario.

EL CARGOL SUCULENT

Ernest Aguilar i López

Cada paraula pensada
amb un to prudent... mirat,
dita d'una manera pausada,
sense ofendre el del costat.

El teu tracte reflectiu
i, amb l'oposat, dialogant
han fet l'afecte més viu
i l'amistat molt més gran.

Escoltar més que parlar
va ser el teu aprenentatge;
de xai no et vull pas tractar,
malmetent la teva imatge,
que també et saps cabrejar
si et torcen el teu guiatge.

Et vas posar molt content
quan vares triar «el Cargol»;
i tots, com un home sol,
et cridàrem: «Suculent!»

Josep Vendrell i Torres

(Isard Sincer)

PASSEJADA MATINAL PEL NOSTRE ENTORN

«Els eremites de Céllecs»
Diumenge 15 de març de 2015

A les 9:00 h sortida des de la plaça Marcel·lina de Monteys del Masnou amb cotxes particulars cap a la Roca del Vallès, demarcació d'Òrrius. Si no podeu portar el cotxe hi ha un nombre limitat de places disponibles per acompanyar-vos-hi. Es demana puntualitat.

Per a més informació podeu contactar amb: Francesc Montañá al tel. 629 098 764 o bé a francesc.montana@angelini.es

La cova d'en Nadal o del ermità es pot situar a la mateixa serralada de Céllecs, prop del Mas Nadal, seguint el camí d'Òrrius al Raval de la Roca (actualment Vilanova del Vallès). Aquest formaria part d'un conjunt que es troba situat a una alçària de 300 m. sobre el nivell del mar. El conjunt va ser donat a conèixer per Carreras Candi l'any 1909 i va interpretar les restes com un conjunt de «*tombes cristianes primitives*» que amb els paral·lels citats (Olèrdola, Tavertet...) els situa a l'època carolíngia. Aquest grup d'eremitoris va ser excavat pel Grup Arqueològic de Vilassar de Dalt l'any 1951 dirigits pel Sr. Jaume Ventura. Els resultats de les excavacions van ser publicats anys més tard per Pau Ubach dins les seves memòries

XIV VOLADA D'ESTELS

Diumenge 19 d'abril de 2015

Des de les 10 del matí fins a les 2 de la tarda, davant del baixador d'Ocata a la platja del Masnou. Activitat orientada a nens i nenes de diferents edats amb tallers de construcció d'estels i enlairada i exhibicions d'estels acrobàtics.

Els que ho desitgin podran personalitzar el seu estel amb BLANCDEguix.

Xocolata i coca per als participants matiners

Activitat oberta a tothom. No cal inscripció.

Amb la col·laboració de: Ajuntament del Masnou, Protecció Civil, Gràfiques 4 Colors i La Caixa

